O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN TO‘QIMACHILIK SANOATI INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”
Namangan to‘qimachilik sanoati instituti rektori
_________ Q.M. Xoliqov
2024 yil “___”_________

TIKUV BUYUMLARINI KONSTRUKSIYALASH FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	700 000	Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari
Ta’lim sohasi:	720 000	Ishlab chiqarish va ishlov berish sohalari
Ta’lim yo‘nalishi:	60721200	Yengil sanoat buyumlari konstruktsiyasini ishlash va texnologiyasi (tikuv buyumlari texnologiyasi)

Namangan-2024

Fan/modul kodi TBK 1630		O'quv yil 2024-2025	Semestr 5-6	Kreditlar 30
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 6
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Tikuv buyumlarini konstruksiyalash	450	450	900

2.

I. Fanning mazmuni:

Fanni o'qitishdan maqsad – material xossalari, moda yo'nalishi, kostyum kompozitsiyasi asoslariga mos ravishda, ishlab chiqarish sharoitlarini hisobga olgan holda, turli shakl, bichim, siluetdagi kiyim modellarini loyihalashning zamonaviy va istiqbolli usullarini egallash uchun nazariy bilimlar va amaliy ko'nikmalarni shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifasi - fan va texnika yutuqlaridan foydalanib yangi kiyim modellarini sanoat sharoitida loyihalash, iste'molchi va ishlab chiqarish talablarini hisobga olgan holda turli materiallardan yelkali va bel kiyim konstruktsiyasini ishlab chiqish, model eskizlarini tahlil qila olish va konstruktiv modellashning ratsional usullaridan foydalanish bo'yicha olgan nazariy va amaliy bilimlarini kurs, diplom loyihalarini bajarish va real sharoitga qo'llash bo'yicha ko'nikmalar hosil qilishdir.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Kiyim to'g'risida asosiy tushunchalar va kiyim tashqi shakli sifat ko'rsatkichlari va kiyimga qo'yiladigan talablar.

Bazis tori tushunchasi, yosh - jinsiy va to'lalik guruhlari, hisoblash - grafikli konstruksiyalash, umumiy hajmiy shaklini va konstruktiv tuzilishini o'rganish.

2-mavzu: Zamonaviy kiyim assortimenti va tavsifi. Mahsulot klassifikatorida tikuv buyumlarining tasnifi va kodlanishi.

Kiyimning klassifikatsiyasini o'rganish. Kiyim funksiyalari. Kiyimning sifat ko'rsatkichlari va unga qo'yiladigan talablar. Sanoat mahsulotining sifat ko'rsatkichlari. Kiyim sifatini baholash usullari. Kostyum funktsiyasiga ko'ra chiziqlar.

3-mavzu: Katta yoshli aholi va yosh bolalar razmer tipologiyasi va standartlari.

Odam tanasining razmer tipologiyasi va razmer standartlari gavda tuzilishi. Bolalar razmerlari tipologiyasi.

4-mavzu: Kiyim shakli o'lchamlari va konstruksiyasining xususiyatlari. Kiyim konstruksiyalash usullari. Ularning umumiy tasnifi.

Kiyim shaklini hosil qilish vositalari. Kiyim detallarining konstruksiyasini tuzishda qo'llanadigan barcha uslublar dastlabki ma'lumotlarga bog'liq holda ikki yirik sinfga bo'linadi: birinchi sinfni tashkil etuvchi uslublar tipaviy qomatlar o'lchamlarida, qo'shimchalarda, detallarning tipaviy bo'linishlari va ularning shakllanish usullarida detallarga oid konstruktiv nuqtalarning taqribiy joylanishini aniqlashga yordam beradi.

5-mavzu: Bazaviy asoslarni konstruksiyalash usullari va xarakteristikasi.

Tananing asosiy marfologik hususiyatlarini o'rganish. Bazaviy asoslar konstruksiyalash usullari. Kiyim konstruktsiyalashda ishlatiladigan odam tanasining o'lchamli xarakteristikasi. Tana proporsiyasi. Shaklning konfiguratsiyasi. Kiyimning asosiy siluetlari.

6-mavzu: Chaqaloqlar kiyimlarini konstruksiyasini qurish va modellashtirish.

Chaqaloqlar gavda o'lchamlari. Chaqaloqlar kiyim turlari va assortimentlari tahlili. Tanlangan kiyim konstruksiyasini qurish va modellashtirish.

7-mavzu: Bog'cha yoshidagi qiz bolalar ko'ylagi baza asos konstruksiyasi (AK)ni qurish.

Bog'cha yoshdagi qiz bolalar ko'ylagi asos konstruktsiyasi (AK) ni qurish uchun kerakli gavda o'lchamlari. O'lchovlarni olish va hisoblash. Chizmaning asosiy baza to'rini qurish. Orqa tomonning chizmasini qurish Old tomonning qurilish chizmasi. Yengning konstruktiv chizmasi. Yoqa chizmasini qurish

8-mavzu: Maktab yoshidagi bolalar liboslari assortimentlari. Tanlangan kiyim asos konstruksiyasi (AK)ni qurish.

Maktabgacha yoshidagi qiz bolalar liboslari tahlili. Tanlangan kiyim assortimentini loyihalash uchun dastlabki ma'lumotlar. Kiyim bazis to'rini qurish. Ort bo'lak konstruktiv chizmasini qurish. Old bo'lak konstruktiv chizmasini qurish. Yeng konstruktiv chizmasini qurish. Yoqa konstruktiv chizmasini qurish.

9-mavzu: Maktab yoshdagi o'gil bolalar va qizbolalar belli kiyimlari baza asos konstruksiyasi (AK)ni qurish.

O'g'il bolalar shimini andozasini qurish uchun gavdadan kerakli o'lchamlar olish va hisoblash. Shim old bo'lak konstruktiv chizmasini qurish. Shim ort bo'lak konstruktiv chizmasini qurish. Qiz bolalar yubkasi asos konstruktsiyasi (AK)ni qurish va modellashtirish.

10-mavzu: Bog'cha va maktab yoshidagi qizbolalar mavsumiy ustki kiyim assortimentlari tahlili asosida baza asos konstruksiyasi (AK)ni qurish.**

Ishlab chiqarish korxonalaridagi mavjud mavsumiy ustki kiyim assortimentlar tahlili. Bog'cha yoshidagi qizbolalar mavsumiy ustki kiyim asos konstruktsiyasi (AK)ni qurish va modellashtirish.

11-mavzu: Bog'cha va maktab yoshidagi o'g'il bolalar uchun mavsumiy ustki kiyim baza asos konstruksiyasini qurish.**

Ishlab chiqarish korxonalaridagi mavjud mavsumiy ustki kiyim assortimentlar tahlili. Bog'cha yoshidagi o'g'il bolalar mavsumiy ustki kiyim asos konstruktsiyasi (AK)ni qurish va modellashtirish.

12-mavzu: Maktab yoshidagi qiz bolalar va o'g'il bolalar uchun maktab

	formasi baza asos konstruksiyasini qurish.** Qiz va o'g'il bolalar uchun maktab formalari tahlili. O'smir yoshidagi qizlar, o'g'il bolalar kiyim baza konstruktsiyasini qurish uchun kerakli o'lchamlar olish va hisoblash. Chizmaning asosiy baza to'rini qurish. Ort bo'lak chizmasini qurish. Old bo'lak chizmasini qurish. Yengning konstruktiv chizmasi. Yoqa konstruktiv chizmasi. **13-mavzu: O'smir yoshidagi qiz bolalar ko'ylak baza asos konstruksiyasini qurish.** O'smir yoshidagi qizlar uchun kiyim asos konstruktsiyasini qurish uchun o'lchamlar olish va hisoblash. Konstruktiv qo'shimchalar. Baza asos konstruktsiyani qurish va modellashtirish. **14-mavzu: O'smir yoshidagi qiz bolalar uchun ustki kiyim baza asos konstruksiyasini qurish.**** Chizmaning asosiy baza to'rini qurish. Ort bo'lak chizmasini qurish. Old bo'lak chizmasini qurish. Yengning konstruktiv chizmasi. Yoqa konstruktiv chizmasi. Baza to'ri asosida kiyimni modellashtirish. **15-mavzu: O'smir yoshidagi o'g'il bolalar uchun ustki kiyim asos konstruksiyasi (AK)ni qurish.**** Chizmaning asosiy baza to'rini qurish. Ort bo'lak chizmasini qurish. Old bo'lak chizmasini qurish. Yengning konstruktiv chizmasi. Yoqa konstruktiv chizmasi. Baza to'ri asosida kiyimni modellashtirish. **16-mavzu: Ayollar belli kiyimlari baza asos konstruksiyasi (AK)ni qurish.** Ayollar belli kiyimlari assortimenti tahlili. Ayollar shimi asos konstruktsiyasi (AK)ni qurish va modellashtirish. Yubka asos konstruktsiyasi (AK)ni qurish va modellashtirish. **17-mavzu: Ayollar bluzkasi asos konstruksiyasi (AK)ni qurish.** Ayollar yelkali kiyimlar assortimenti tahlili. Ayollar bluzkasi asos konstruktsiyasi (AK)ni qurish va modellashtirish. **18-mavzu:Ayollar ko'ylagi asos konstruksiyasi (AK)ni qurish.** Ayollar ko'ylagi assortimentlari tahlili. Ko'ylak konstruksiyasini qurish uchun kerakli o'lchamlar. Ko'ylak asos konstruksiyasi (AK)ni qurish modellashtirish. **19-mavzu: Murakkab bichimli ayollar oqshom liboslari konstruktsiyasini qurish. Modellashtirish asoslari. Korset kiyimlar tavsifi.** Murakkab bichimli ayollar oqshom liboslari turlari. Oqshom liboslarini modellashtirish. Dekorativ-konstruktiv modellashtirish. Korset buyumlarini konstruktsiyalashdagi texnik shartlar. **20-mavzu: Trikotaj tikuv buyumlari baza asos konstruksiyasi (AK) ni qurish.** Trikotaj yengil kiyimlar assortimentlari tahlili. Konstruktiv metodika turlari. Ayollar, erkaklar, bolalalar sport uslubidagi yengil kiyimlarini konstruktsiyalash. **21-mavzu: Ustki kiyimlar uchun mo'ljallangan trikotaj to'qimasidan ayollar kiyimlarini konstruksiyalash.** Trikotaj to'qimasidan ustki kiyimlarni konstruktsiyalash uchun belgilangan

talablar. Ustki kiyimda qo'llaniladigan qo'shimchalar tavsifi. Konstruktsiyalash hususiyati.

22-mavzu:Erkaklar sarochkasi baza asos konstruksiyasini qurish.

Erkaklar sarochkasi turlari tavsifi. Konstruktiv metodika turlari. Sarochka uchun gavdadan olinadigan kerakli o'lchamlar. Sarochka model eskizi bo'yicha old va ort bo'lak, yeng asos konstruktsiyasi baza to'rini hisoblash va qurish.

23-mavzu:Erkaklar shimi baza asos konstruksiyasini qurish.

Erkaklar shimini konstruksiyasini qurishda bir necha turdagi shimlarni turlari tavsifi.Shim uchun kerakli o'lchamlar. Shim model eskizi bo'yicha baza to'rini hisoblash va qurish.

24-mavzu: Ayollar jaketi asos konstruktsiyasini (AK) hisoblash va qurish.**

Ayollar jaketi turlari tavsifi. Bir bortli, ikki bortli jaket turlari. Konstruktiv metodika turlari. Ayollar jaketi asos konstruksiyasi (AK) chizmasini qurish uchun gavdadan olinadigan o'lchamlar jadvali. O'lcham qiymatlari asosida tipaviy figura uchun *ayollar* jaketi bazali konstruksiyasini hisoblash va qurish.

25-mavzu: Ayollar jaketi mayda detallari konstruktsiyasini hisoblash va qurish.

Kiyim konstruksiyasining moda yo'nalishiga mosligi. Bort, qopqoqli, listochkali kabi cho'ntak turlarini hisoblash, dastlabki loyihalash ishlarini amalga oshirish. Ayollar jaketi yoqa turlari tavsifi. Yoqa uchun kerakli o'lchamlar. Dastlabki loyihalash jarayonlari. Yeng turlariga tavsif. Bir chokli, ikki chokli yenglarni loyihalash uchun dastlabki ma'lumotlar.

26-mavzu: Ayollar jaketi asos konstruktsiyasidan andaza tayyorlash. Andazani gazlama yuzasiga joylash va yuzasini hisoblash.

Ayollar jaketining baza konstruktsiyasidan andaza tayyorlash. Andoza tayyorlashning texnik shartlari. Asos gazlamaga andozaga joylashtirishda tanda va arqoq iplar hisobi. Jaketi andaza yuzasini hisoblash va gazlamaga joylashtirish.

27-Mavzu: Erkaklar pidjagi asos konstruktsiyasini (AK) hisoblash va qurish.

Erkaklar pidjagi turlari tavsifi. Bir bortli, ikki bortli pidjag turlari. Konstruktiv metodika turlari. Erkaklar pidjagi asos konstruksiyasi (AK) chizmasini qurish uchun gavdadan olinadigan o'lchamlar jadvali. O'lcham qiymatlari asosida tipaviy figura uchun *erkaklar pidjagi* bazali konstruksiyasini hisoblash va qurish.

28-Mavzu: Erkaklar pidjagi mayda detallari konstruktsiyasini hisoblash va qurish.**

Kiyim konstruksiyasining moda yo'nalishiga mosligi bo'yicha laskanlar, bortlar; erkaklar pidjagidagi qopqoqli, listochkali kabi cho'ntak turlarini hisoblash, dastlabki loyihalash ishlarini amalga oshirish. Erkaklar pidjagi yoqa turlari tavsifi. Yoqa uchun kerakli o'lchamlar. Dastlabki loyihalash jarayonlari. Yeng turlariga tavsif. Bir chokli, ikki chokli yenglarni loyihalash uchun dastlabki ma'lumotlar. Gavdadan olinadigan kerakli o'lchamlar.

29-Mavzu: Erkaklar pidjagi asos konstruktsiyasidan andaza tayyorlash. Andazani gazlama yuzasiga joylash va yuzasini hisoblash.

Erkaklar pidjagining baza konstruktsiyasidan andaza tayyorlash. Andoza tayyorlashning texnik shartlari. Asos gazlamaga andozaga joylashtirishda tanda va arqoq iplar hisobi. Pidjak andaza yuzasini hisoblash.

30-Mavzu: Ayollar kurtkasi model eskizi bo'yicha asos konstruktsiyasi (AK) hisoblash va qurish.**

Ayollar qishki mavsumdagi kurtkasi turlari tavsifi. Konstruktiv metodika turlari. Kurtka uchun gavdadan olinadigan kerakli o'lchamlar. Tanlangan kurtka model eskizi bo'yicha old va ort bo'lak asos konstruktsiyasi baza to'rini hisoblash va qurish.

31- Mavzu: Ayollar kurtkasi model eskizi bo'yicha mayda detallari konstruksiyasini hisoblash va qurish.

Ayollar qishki kurtkasi model eskizi bo'yicha yeng, yoqa, manjet, kapyushon detallari model konstruksiyasini hisoblash va qurish.

32-Mavzu: Ayollar kurtkasi model eskizi bo'yicha modellashtirish.

Modellashtirish hususiyatlari. Ayollar qishki mavsumidagi kurtka asos konstruktsiyasini modellashtirish orqali yangi dizayndagi kurtka na'munasini tayyorlash.

33-Mavzu: Ayollar kurtkasi model eskizi bo'yicha andazasini tayyorlash va gazlama yuzasini hisoblash.

Ayollar qishki kurtkasining baza konstruktsiyasidan andaza tayyorlash. Andoza tayyorlashning texnik shartlari. Asos gazlamaga andozaga joylashtirishda tanda va arqoq iplar hisobi. Ayollar qishki kurtkasi andaza yuzasini hisoblash.

34-Mavzu: Erkaklar kurtkasi model eskizi bo'yicha asos konstruktsiyasi (AK) hisoblash va qurish.**

Erkaklar qishki mavsumdagi kurtkasi turlari tavsifi. Konstruktiv metodika turlari. Kurtka uchun gavdadan olinadigan kerakli o'lchamlar. Tanlangan kurtka model eskizi bo'yicha old va ort bo'lak asos konstruktsiyasi baza to'rini hisoblash va qurish.

35-Mavzu: Erkaklar kurtkasi model eskizi bo'yicha asos konstruktsiya (AK) dan modellashtirish.*

Modellashtirish hususiyatlari. Erkaklar qishki mavsumidagi kurtka asos konstruktsiyasini modellashtirish. Cho'ntak, yoqa turlari bo'yicha yangi dizayndagi kurtka na'munasini tayyorlash.

36-Mavzu: Erkaklar kurtkasi model eskizi bo'yicha andazasini tayyorlash va gazlama yuzasini hisoblash.

Erkaklar kurtkasi baza konstruktsiyasidan andaza tayyorlash. Andoza tayyorlashning texnik shartlari. Asos gazlamaga andozaga joylashtirishda tanda va arqoq iplar hisobi. Erkaklar kurtkasi andaza yuzasini hisoblash.

37-Mavzu: Ayollar mavsumiy paltosi model eskizi bo'yicha asos konstruktsiyasi (AK) hisoblash va qurish.

Ayollar mavsumiy paltosi turlari tavsifi. Konstruktiv metodika turlari. Ayollar mavsumiy paltosi loyihalash uchun gavdadan olinadigan kerakli o'lchamlar. Tanlangan palto model eskizi bo'yicha old va ort bo'lak asos konstruktsiyasi baza to'rini hisoblash va qurish.

38-Mavzu: Ayollar mavsumiy paltosi asos konstruktsiyasi (AK) ni

modellashtirish.

Modellashtirish hususiyatlari. Ayollar mavsumiy paltosi asos konstruktsiyasini modellashtirish. Cho'ntak, yoqa turlari bo'yicha modellashtirish. Vitochkalar, relef qirqimlarni loyihalash. Yangi dizayndagi kurtka na'munasini tayyorlash.

39-Mavzu: Erkaklar mavsumiy paltosi asos konstruktsiyasi (AK) hisoblash va qurish.*

Erkaklar mavsumiy paltosi turlari tavsifi. Konstruktiv metodika turlari. Erkaklar mavsumiy paltosi loyihalash uchun gavdadan olinadigan kerakli o'lchamlar. Tanlangan palto model eskizi bo'yicha old va ort bo'lak asos konstruktsiyasi baza to'rini hisoblash va qurish.

40- Mavzu: Erkaklar mavsumiy paltosi asos konstruktsiya (AK) dan modellashtirish.

Modellashtirish hususiyatlari. Erkaklar mavsumiy paltosi asos konstruktsiyasini modellashtirish. Cho'ntak, yoqa turlari bo'yicha modellashtirish. Vitochkalar, relef qirqimlarni loyihalash. Yangi dizayndagi kurtka na'munasini tayyorlash.

41-Mavzu: Maxsus kiyim turlari, assortimentlari va klassifikatsiyasi.

Turli sohadagi maxsus ish kiyimlari turlari klassifikatsiyasi hamda ularga tavsif. Kiyim paketlarini hususiyatlari, kiyimlarini qo'llanish sharoiti, maxsus ish kiyimlarini ishlab chiqarishda sifatini baholash. Maxsus kiyimga qo'yiladigan talablar.

42-Mavzu: Elektr ta'minot ishchi hodimlari maxsus kiyimi asos konstruktsiyasi (AK) qurish va modellashtirish.*

Elektr ta'minot ishchi hodimlari maxsus kiyimi uchun model eskiz tanlash va asoslash. Maxsus kiyimni loyihalash uchun kerakli o'lchamlar. Cho'ntak, yoqa kabi mayda detallarni loyihalash. Asos konstruktsiyani modellashtirish.

43-Mavzu: Santexnik sohasidagi hodim kiyimini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.**

Santexnik soha hodimlari maxsus kiyimi uchun model eskiz tanlash va asoslash. Maxsus kiyimni loyihalash uchun kerakli o'lchamlar. Cho'ntak, yoqa kabi mayda detallarni loyihalash. Asos konstruktsiyani modellashtirish.

44-Mavzu: Qurilish sohasidagi ishchi hodim kiyimini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.

Qurilish sohasidagi ishchi hodimlari maxsus kiyimi uchun model eskiz tanlash va asoslash. Maxsus kiyimni loyihalash uchun kerakli o'lchamlar. Cho'ntak, yoqa kabi mayda detallarni loyihalash. Asos konstruktsiyani modellashtirish.

45-Mavzu: Shifokor sohasidagi hodim kiyimini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.

Shifokor sohasidagi hodimlari maxsus kiyimi uchun model eskiz tanlash va asoslash. Maxsus kiyimni loyihalash uchun kerakli o'lchamlar. Cho'ntak, yoqa kabi mayda detallarni loyihalash. Asos konstruktsiyani modellashtirish.

46-Mavzu: Mo'ynali kiyimlarni asos konstruktsiya (AK) dan modellashtirish.*

Mo‘ynali kiyim turlari. Konstruktiv metodika turlari. Mo‘ynali kiyimlar ishlab chiqarishdagi texnik shartlar. Gavdadan kerakli o‘lchamlar. Qo‘shimchalar, turlari va ulardan foydalanish. Old hamda ort bo‘lak asos konstruktsiyasi. Mayda detallar konstruktsiyasi. Mo‘ynali kiyimlarni asos konstruktsiyadan modellashtirish.

47-Mavzu: Mo‘ynali kamzul asos konstruktsiya (AK) dan modellashtirish.*

Mo‘ynali kamzul turlari. Konstruktiv metodika turlari. Kamzul konstruktsiyasini qurish uchun gavdadan kerakli o‘lchamlar. Qo‘shimchalar, turlari va ulardan foydalanish. Old hamda ort bo‘lak asos konstruktsiyasi. Mayda detallar konstruktsiyasi.

48-Mavzu: Mo‘ynali bosh kiyim asos konstruktsiya (AK) dan modellashtirish.**

Mo‘ynali bosh kiyim turlari. Bosh kiyim konstruktsiyasini qurish uchun gavdadan kerakli o‘lchamlar. Konstruktiv metodika turlari. Chebishev to‘ri orqali bosh kiyim konstruktisyasini qurish. Qo‘shimchalar, turlari va ulardan foydalanish.

49-Mavzu: Kiyim detallari andazalarini ishlab chiqarishdagi texnik shartlar. (asosiy andazalar, astar detallari va kontrol detallar andazalari). Chizmalar asosida andazalar hosil qilish.

Kiyim detallari andazalarining chizmasi konstruksiyaning model xususiyatlari. Konstruktorlik hujjatlari. Andazalarni rasmiylashtirishga qo‘yiladigan talablar. Andazalar chizmalarini tayyorlash asoslari.

50-Mavzu: Bichiq detallarni tayyorlash. Andazalar spesifikatsiyasi (ishchi, hosila, yordamchi andazalar vazifasi).

Andazalarni rasmiylashtirishga qo‘yiladigan talablar. Andazalar chizmalarini tayyorlash asoslari. Andazalar spesifikatsiyasi ishchi, hosila,yordamchi andazalar vazifasi.

III. Tajriba mashg‘ulotlari bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar.

Tajriba mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi

1. Kundalik buyumlar konstruksiyasini qurish.
2. Chaqaloqlar yaxtag, shalvar va shapka baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.
3. Bog‘cha yoshidagi qiz bolalar uchun ko‘ylak baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.*
4. Bog‘cha yoshdagi o‘g‘il bolalar uchun ko‘ylak baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.*
5. Maktab yoshdagi qiz bolalar uchun ko‘ylak baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.*
6. Maktab yoshdagi o‘gil bolalar va qiz bolalar uchun shim baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.
7. Bog‘cha va maktab yoshdagi qizaloqlar uchun mavsumiy ustki kiyim baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.*
8. Bog‘cha va maktab yoshdagi o‘g‘il bolalar uchun mavsumiy ustki kiyim

	baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish. 9. Bog'cha va maktab yoshdagi qizaloqlar uchun kurtka baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.* 10. Bog'cha va maktab yoshdagi o'g'il bolalar uchun kurtka baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.* 11. Bog'cha yoshdagi o'g'il va qiz bolalar kombinzonni baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.* 12. Maktab yoshidagi qiz bolalar uchun forma baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.* 13. Maktab yoshidagi o'g'il bolalar uchun forma baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.* 14. O'smir yoshidagi qiz bolalar uchun ko'ylak baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.* 15. O'smir yoshidagi qiz bolalar uchun ko'ylak baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.* 16. O'smir yoshidagi qiz bolalar uchun ustki kiyim konstruksiyasini qurish va modellashtirish.* 17. O'smir yoshidagi o'g'il bolalar uchun ustki kiyim baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.* 18. Ayollar yubkasini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish. 19. Ayollar shimini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish. 20. Ayollar ko'ylagini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish. 21. Ayollar bluzkasini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish. 22. Ayollar tungi liboslari baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish. 23. Ayollar oqshom liboslari va korsetlar baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.* 24. Trikotash buyumlarini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish. 25. Ayollar trikotaj ko'ylak baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish. 26. Bolalar trikotaj kiyim baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish 27. Erkaklar polo ko'ylak baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish 28. Erkaklar nimchasini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish 29. Erkaklar sarochkasi baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish 30. Erkaklar shimini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish 31. Ayollar pidjagi old va ort bo'lak baza to'rini hisoblash va chizish 32. Ayollar pidjagi cho'ntagini chizish va hisoblash. 33. Ayollar pidjagi yoqasini chizish va hisoblash. 34. Ayollar pidjagini andazasini tayyorlash, andazani gazlama yuzasiga joylash va andaza yuzasini hisoblash va modellashtirish. 35. Ayollar pidjagini andazasi asosida gazlamani bichish. 36. Erkaklar pidjagi old va ort bo'lak baza to'rini hisoblash va chizish ** 37. Erkaklar pidjagi cho'ntagini chizish va hisoblash. 38. Erkaklar pidjagi yoqasini chizish va hisoblash. 39. Erkaklar pidjagi yengini chizish va hisoblash.

40. Erkaklar pidjagini andazasini tayyorlash, andazani gazlama yuzasiga joylash va andaza yuzasini hisoblash.
41. Erkaklar pidjagini andazasi asosida gazlamani bichish.
42. Ayollar qishki kurtkasi model eskizi bo'yicha old va ort bo'lak baza to'rini hisoblash va chizish.
43. Ayollar qishki kurtkasi model eskizi bo'yicha yeng, yoqasini model konstruksiyasini chizish va hisoblash.
44. Ayollar qishki kurtkasi model eskizi bo'yicha modellashtirish.
45. Ayollar qishki kurtkasi model eskizi bo'yicha andazasini tayyorlash va gazlama yuzasini hisoblash kurtka asosidan modellashtish
46. Erkaklar qishki kurtkasi model eskizi bo'yicha old va ort bo'lak baza to'rini hisoblash va chizish.
47. Erkaklar qishki kurtkasi model eskizi bo'yicha yeng, yoqasini model konstruksiyasini chizish va hisoblash.
48. Erkaklar qishki kurtkasi model eskizi bo'yicha modellashtirish.
49. Erkaklar qishki kurtkasi model eskizi bo'yicha andazasini tayyorlash va gazlama yuzasini hisoblash.
50. Ayollar mavsumiy paltosi model eskizi bo'yicha old va ort bo'lak baza to'rini hisoblash va chizish.
51. Ayollar mavsumiy paltosi model eskizi bo'yicha yeng, yoqasini model konstruksiyasini chizish va hisoblash va modellashtirish.
52. Ayollar mavsumiy paltosi model eskizi bo'yicha modellashtirish.
53. Ayollar mavsumiy paltosi model eskizi bo'yicha andazasini tayyorlash va gazlama yuzasini hisoblash.
54. Erkaklar mavsumiy paltosi model eskizi bo'yicha old va ort bo'lak baza to'rini hisoblash va chizish va modellashtirish.*
55. Erkaklar mavsumiy paltosi model eskizi bo'yicha yeng, yoqasini model konstruksiyasini chizish va hisoblash.*
56. Erkaklar mavsumiy paltosi model eskizi bo'yicha modellashtirish.
57. Erkaklar mavsumiy paltosi model eskizi bo'yicha andazasini tayyorlash gazlama yuzasini hisoblash.
58. Elektr ta'minot ishchi hodimlari maxsus kiyimini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.
59. Santexnik soha hodim kiyimini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.
60. Qurilish soha ishchi hodim kiyimini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.
61. Shifokor soha hodim kiyimini baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.
62. Mo'ynali kamzul baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish.**
63. Mo'ynali bosh kiyim baza asos konstruksiyasini qurish va modellashtirish
64. Kiyim detallarini andazalarini ishlab chiqarish.
65. Gazlamani andaza yuzasiga joylashtirish. Gazlama yuzasini hisoblash usullari.
66. Andazalar gradatsiyalash (ko'paytirish).

*Izoh * Ege University information package*

*Izoh ** "Ideal textile Orzu" MCHJ, "Fazman" MCHJ korxonalari tavsiyasi asosida olingan.*

Tajriba mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar:

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Zamonaviy kiyim assortimenti va tavsifi. Kiyim haqida umumiy ma'lumotlar. Kiyim funksiyasi.

3. Zamonaviy kiyim assortimenti va tasnifi. Mahsulot klassifikatorida tikuv buyumlarining tasnifi va kodlanishi. Sanoat manekenlari nomenklaturasi.

4. Sifat ko'rsatkichlari va kiyimga qo'yiladigan talablar.

5. Axoli o'lcham tipologiyasi va antropologik razmer standartlari

7. Kiyim o'lchamlarini belgilash. Bolałar o'lcham tipologiyasini tuzilish xususiyatlari.

8. Turli zamonaviy kiyimlar konstruktiv tuzilishi va tashqi shakli xarakteristikasi. Kiyim asosiy siluet va bichimlari. Kiyim konstruksiyasini aniqlovchi asosiy belgilar.

9. Kiyim konstruksiyalash usullari. Kiyimlarni konstruksiyalash usullarining sinflanishi va ularning xarakteristikasi.

6. Bazis to'ri tushunchasi.

7. Turli kiyimlar uchun asos konstruksiyalar, ulami hisoblash usullari.

8. Bel kiyimlari va yelka kiyimlarini konstruksiyalash xususiyatlari. Bel kiyimlariga qo'yiladigan talablar.

9. Bel kiyimlari uchun bazis to'rini qurish. To'g'ri yubka konstruksiyasini qurish. Shim konstruksiyasini qurish usullari.

10. Yelka kiyimlarini konstruksiyalashda dastlabki ma'lumotlar. Ayollar va erkaklar kiyimlari uchun bazis to'rini qurish.

11. Kiyim nuqsonlari. Kiyim nuqsonlarining sinflanishi. Konstruktiv nuqsonlar.

12. Konstruktiv nuqsonlarning paydo bo'lish sabablari. Konstruktiv nuqsonlarni tuzatish usullari.

13. Kiyimlarini konstruktiv modellashning umumiy prinsiplari.

14. Konstruktiv modellash (KM) uchun daslabki ma'lumotlarni tayyorlash. Bazali konstruksiyani tanlash mezonlari. Bazaviy konstruksiya (BK) dan fovdalanib KM ning 4 xil asosiy turlari.

15. BK ni shaklini o'zgartirmay KM usullari. BK ni shaklini o'zgartirmay yubka va shimni KM, yelkali kiyimlarni KM elementlari; vitochka ko'chirish, taxlama va taqilmalar, bo'yin o'mizi shakli, cho'ntak, lifni qo'shimcha bo' laklash.

16. BK ni shaklini o'zgartirib KM usullari. Kiyim detallarini konus va parallel

	kengaytirish. Turli shakldagi yubkalarni modellash. 17. O'tkazma yenglami KM, yeng uchi kengligini o'zgartirish, yengni konus va parallel kengaytirish. Vitochkani qayta modellash. 18. Yelka qismini va yeng o'mizini modellash; kengaytirish; turli shakldagi yeng o'mizlarini (chuqur, tor, kengaygan, tirqishsimon kvadrat) modellash. 19. Turli shakldagi o'tkazma yenglarni modellash va uni modellashtirilgan o'miz bilan muvofiqlash. 20. Turli shakl va modeldagi yoqalarini konstruksiyalash. Bo'yin omizini konstruktiv modellash. 21. Yoqalarga qo'yiladigan talablar. Yoqalarning sinflanishi. 22. Tik yoqa turlarini konstruksiyalash. Qaytarma yoqalarni qurish va KM. Ochiq bo'yin o'mizi uchun pidjak, shol va boshqa tipdagi yoqalarni qurish. 23. Bo'yin o'mizini bezash elementlarini (kokile, jabo, pelerina va h.k.) KM. Kapyushonni bo'yicha berilgan topshiriqlarni o'z vaqtida topshirish. Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.
3	**V. Ta'lim natijalari /Kasbiy kompetensiyalari** **Talaba bilish kerak:** • tikuv buyumlarini konstruksiyalash fanini o'zlashtirish jarayonida ommaviy tikiladigan kiyimlarni ishlab chiqarish xususiyatlari, kiyim sifati va unga qo'yiladigan talablar, model konstruksiyasi baza to'rini qurish, baza to'ri asosida modellashtirish, modellarni ishlab chiqarishga tadbiq etish ***tasavvurga ega bo'lishi;(bilim)*** • odam tanasini tavsiflaydigan razmerli tipologiya va razmerli standartlar, kiyim shakli va o'lchamlari; turli assortimentdagi kiyim konstruksiyasi; konstruktiv modellash usullari fan va texnika yutuqlaridan foydalanib, yangi kiyim modellarini sanoat sharoitida loyihalashni ***bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)*** • talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, loyihalash jarayoniga ijodiy yondashuv hamda kiyim sifati va unga qo'yiladigan talablar, odam tanasini tavsiflaydigan razmerli tipologiya va razmerli standartlar, kiyim shakli va o'lchamlari, turli assortimentdagi kiyim konstruksiyasi, konstruktiv modellash usullarini qo'llash va o'rganish ***malakaga ega bo'lishi kerak.***
4	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5	**VII Kreditlarni olish uchun talablar:** Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish,

	yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni muvaffaqiyatli topshirish.
6	**Asosiy adabiyotlar:** 1. J.S.Ergashev., N.N.Nabidjanova., D.X.Rayimberdiyeva., R.A.Ergasheva "Tikuv buyumlarini konstruktsiyalash" Namangan-2022 yil. 130 bet. 2. X.X.Kamilova, N.K.Xamrayeva, «Tikuv buyumlarini konstruksiyalash» Darslik –T.: «Cho'lpon», 2011 y-400b 3. D.U.Aripjanova, "Turli qomatlarga kiyimlarni konstruksiyalash". O'quv qo'llanma.Namangan 2021yil-183bet. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 4. Ё.Б.Коблякова, Консруирование одежды с элементами САПР Учебник.-М., «Легпромбытиздат», 1988г-464 с. 5. А.И.Мартьнова, Е.Г.Андреева, «Конструктивное моделирование одежды». М., 2002-310 . 6. Мюллер и сын. Сборник. Основные конструкции 2008 г. 7. Лин Жак. Техника кроя. 800 рисунков моделей, детальных чертежей и нагляных схем. Рипол Классик, 2008 г. 8. Делаем выкройки на любую фигуру. Более 300 самых модных моделей/сост. И.А.Зайцева-М.: РИПОЛ классик, 2007. – 448 с. : ил. 9. Kim Kyong. Pattern Making For Women's Clothes. "Anjungki, Korea publication". 2016y. P-367. 10. С.В.Куренова, Конструирование одежды:Учебное пособие. Изд. 3-е /С.В.Куренова, Н.Ю.Савельева – Ростов н/д: Феникс, 2006. – 480. 11. Е.Б.Булатова, М.Н.Евсеева. Конструктивное моделирование одежды., «Академия», 2012 г. **Axborot manbalari:** 12. Ege University information package https://ebp.ege.edu.tr/DereceProgramlari/Detay/1/45/2640/932001?lang=en 13. http://www.ziyonet.uz -Ta'lim portali. 14. lex.uz -O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 15. http://ziyonet.uz 16. www.liveinternet.ru 17. www.book.style.ru 18. https://univision.kz/edu-program 19. https://avezov.edu.kz/rus/stranitsy-ru
7	**Fanning o'quv dasturi Namangan to'qimachilik sanoati instituti Kengashining 2024-yil "26" "08" 1 sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.**
8	**Fan/modul uchun ma'sullar:** **Nabidjanova Nargiza Nasimjanovna** - Namangan to'qimachilik sanoati instituti "Yengil sanoat mahsulotlarini konstruktsiyalash va texnologiyasi" kafedrasi professori

	Rayimberdiyeva Dilrabo Xabibillayevna - Namangan to'qimachilik sanoati instituti "Yengil sanoat mahsulotlarini konstruktsiyalash va texnologiyasi" kafedrasi katta o'qituvchisi
9	**Taqrizchilar:** N.B.Maqsudov - "Yengil sanoat mahsulotlarini konstruktsiyalash va texnologiyasi" kafedrasi mudiri, dotsent O.S.Yunusov – Namangan "IDEAL TEKTIL ORZU" MChJ rahbari